

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 6 frt — kr.
Félévre . . . 3 „ — „
Negyedévre . . . 1 „ 50 „
Egy hóra . . . — „ 50 „
Egyes szám ára 8 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSSETT, Széchenyi-tér 12-ik szám
(Nádossy-féle ház)

hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó fölszó-
lalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként kétszer: **szerdán és szombaton.**

Szerkesztői iroda:
PÉCSSETT, Széchenyi-tér 12-ik szám,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény
intézendő.

Kéziratok vissza nem adatnak

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek föl
Előfizetések elfogadhatnak még
valamennyi könyvkereske-
lésben.

Egyes számok kaphatók:

Weldinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Engel Lajos (fő-utca), Hochrein József és fia (Széchenyi-tér) Böhm Manó (fő-utca), papir- és könyvkereskedéseiben
Mindazon helyeken előfizetések is elfogadhatnak.

Előfizetési fölhívás

PÉCSI FIGYELŐ

(„PÉCSI HIRLAP“)

XIX-ik évfolyamára.

Kérjük a t. előfizetőinket, miszerint az előfizetési pénzeket (legczélszerűbb utalványon) minél előbb beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében fennakadás történjék.

Lapunk, mely az ország összes vidéki lapja között a **legolcsóbb**, ezentúl is **kétszer** jelenik meg **hetenként** az eddigi előfizetési ár mellett.

Előfizetés

egy évre 6 frt — kr.
félévre 3 frt — kr.
negyed évre . . . 1 frt 50 kr.

Hazafias tisztelettel

A „Pécsi Figyelő“
(„Pécsi Hirlap“)
kiadóhivatala.

Néhány szó szab. kir. Pécs város választó polgáraihoz.

(H.) Hetekkel ezelőtt ugyanilyen formájú czim alatt közöltük ugyan e helyen „egy választó“ cikkét, mely városszerte, de — merjük mondani — meggyeszte föltűnést keltett. Keveset mondottunk: nem csak föltűnést keltett, hanem helyeslő köz-

tetszésre talált a város szelvében és hozzászóban, mert a most uralkodó valódi közvélemény hangja csendült meg abban a cikkben; azé a közvéleményé, mely nemcsak az „ellenzékeskedés“-sel vádolt csoport álláspontját fejezi ki, hanem a más-különbén ez „ellenzéki“ csoporttal ellentétes „párt“-nak is a véleménye. Ez a közös vélemény ebben az esetben — talán egyetlen esetben — lenyomta a magánérdekek hangját s megszólaltatta a város minden egyes polgárában a lelkiismeretnek azt a hangját, mely beismerte, hogy az az igazság, amit az a cikk mond, amit már ő is rég tartogat lelke mélyében, de egyikenél a fatalisztikus fásultság, másiknál az önállóság hiánya, ismét másiknál a lekötött érdek stb. ezt az igazságot beléje fojtotta s azt hangosan kimondani nem merte.

Kétségbevonhatatlan tény, a város minden polgára — ki nyíltan, ki meg titokban — alá írja, hogy az a cikk csak a valóságot, az igazat mondta. De az is kétségbevonhatatlan, hogy nem csupán az az egyedüli igazság, amit az a cikk mondott. Van még egy igazság, amire nyomban rátérünk.

Abban a cikkben az az „egy választó“ a város képviselőtestületét okolja, hogy az a számtalan baj, a miknek a foglalatja Pécs szabad királyi város, az ő tétlenségük folytán, szolgálai meghunyászkodásuk miatt születhetett meg. És annak az „egy választó“-nak igaza van; de az is igaz, hogy annak a botránnyos állapotnak, annak, hogy közgyűlési teremben a

meghunyászkodó szervilizmus ülhet széket — viszont maguk a választó polgárok az okai: miért küldtek oda önálló gondolkodásu, független, érdekeket nem hajhászó polgárok helyett a hunyászkodásra ősi hajlammal bíró mediumokat, akikkel kedve szerint bánik el, akiket kedve szerint hypnotizál az a nagy ezermester!

Hiszen a választó polgárok kezében van először is a jog és a hatalom, ők adják ki a kezükből a megbizottaiknak azzal az utasítással, hogy tartsák azt a kezükben és éljenek vele. Csoda-e aztán, hogy ha azok szépen ismét tovább adják azt a jogot és hatalmat a mindent magához kaparintó mestronak, mikor a választók olyan kezekbe adják azt, melyek e becses kincset képtelenek a markukba szorítva megtartani?

Választó a nevük a polgárjoggal élőknek s ők — a helyett, hogy csakugyan választanának a hivatottak és nem hivatottak közül — egyszerűen elfogadják az elébük tolt tálát, s akár savanyu az alma akár férges, ami abban a tálban van, beléharapnak, ha mindjárt félre is fitorul attól a harapástól a szájuk. Elfogadják azt a listát az első névtől az utolsóig, melyet maga a „kápó“ eléjük bök, holott jól tudják, hogy az a „kápó“ bizony csak nem az ő elleneit fogja az aklába válogatni.

Mi több izben, mindig a választások előtt, fölemeltük szavunkat e vizsás állapot ellen; kötelességszerűleg figyelmeztet-

A „Pécsi Figyelő“ tárczája.

Az én falum.

I.

Ugy volt az kérem, hogy a mi tisztartónk összeveszett az oldalbordájával, a Csurgay Klárával.

Hát iszen ez megtörténik mással is; azért még kár a papirost fogyasztani; hanem már a tisztartóékról még sem gondoltam volna. Innen-onnan . . . mikor is? igen! a jövő farsangkor lesz tizenöt esztendeje a lakodalmuknak. Én nem voltam ott, hanem azért tisztán emlékszem, mert a nénikém nyoszolyólány volt azon az esküvön; a vőfélye az Erdősi Pali volt, az, a kinek később a túskei bucsuról hazamenet belelöttek a lábába valami oláh csavargók.

De nem erről akarok én beszélni.

No hát, tizenöt esztendeig a tisztartónak eszébe sem jutott csak egy ujjal is bántani a feleségét; és most, vénségükre — mert, négy-
szemkőzt mondva, a tisztartónénak már egy pár ősz hajszála is van, az ura sem mai gyerek már — most vesznek össze.

Az asszony hazaszaladt az anyjához, az özvegy számtartónéhoz; onnan akarnak bejárni plébánost, fiskálist, kisbíró, öreg bíró, mert édes Istenem! még válópört is emlegetnek!

Bizony, érdemes is olyan kicsiségért! Mert azon fordul meg a dolog, hogy mikor a tisztartó mult vasárnap este (vagy éjjel, a hogy vesszük) haza ment a tanítóéktól, valakit talált a felesége ablaka alatt. Hát más ember örült volna azon, hogy csak az ablak alatt találta; de a mi tisztartónk, főleg, mikor este megy haza, nem olyan, mint más ember.

Nem tudom, miről diskurálhattak ott benn az asszonynyal, csak azt tudom, hogy akkora patália lett a dologból, hogy az asszony még az éjjel hazaszaladt a számtartónéhoz, a mi fölött azután nem győzött nyelvelni másnap a falu két tisztos kóru kereplője, a tisztartó pedig befogatott, átment a szomszéd falu ispánjához s ott búfelejtőtől derekasan neki látott egy pintesnek.

Beszélhetett azután az ispán, hogy így, úgy, hogy nem illik olyan kicsiség miatt ekkora skandalumot csapni, meg hogy az asszony talán nem is hibás; mikor Majsai urnak (igy hitták

a tisztartót) az a gyöngéje van, hogy senkit sem ismer el jobb tanácsadónak a bornál, akkor hiába minden.

Nem is állt az okos szónak addig, míg a pintesnek becsülettel meg nem felelt; akkor is csak annyiban reflektált az ispán beszédjére, hogy ráförmedt, minek papol aunit a békülésről, azután végighevert a divánon s pár percz mulva éktelen horkolással mutatta, mennyire meg van elégedve a dolgok új sorával.

Az asszony meg, kérem, a szegény asszony ez alatt az anyjánál sirdogált egész éjjel; nem aludt egy morzsányit sem, mindig arról gondolkodott, mivel bántotta meg az urát olyan szörnyűségesképen? Mert olyan ártatlan volt az egész históriában, mint a kisujjam; nem vétett az az áldott lélek még a légynek se soha, hát még az urának.

A számtartóné, a ki nem hiába volt kardos menyecske annak idején (édes Istenem! mennyit tudna erről beszélni az istenben boldogult öreg számtartó) ugyancsak erősködött, hogy majd kikaparja ő annak a bestiának, Majsai uramnak a szemét, csak kertüljön eléje; de biz az nem került elő.

tük a választó polgárokat lelkiismeretbeli kötelességükre; a saját érdekükben föl-hívtuk őket, hogy ne adják szavazatukat olyanokra, akik a közgyűlési teremben s azon kívül is mint képviselőtestületi tagok csak a „szalmabábu” szerepében tündökölnék, vagy a kik a közérdek félreteljesítésével a maguk érdekeit képviselik; föl-hívtuk őket, hogy ne tántorítottassák el magukat az úgynevezett „hivatalos lista” által, töröljék az olyan jelöltek nevét, kik az általános ítélet szerint nem független, szabad gondolkodású férfiak s akik bármi úton-módon egyenes vagy közvetett összeköttetésbe fűződnek érdekeik fonala által a minden hatalmat kezében összpontosító polgármesteri omnipotenciával.

A városi képviselőválasztás titkos szavazás által történik. A szolgálalkúságnak, a meghunyaszkodásnak mégis mily foka szükségeltetik ahhoz, épen a választó polgároknál, hogy e körülmény dacára is alig van választó polgár e városban, aki bizonyos félszszel ne menne a választó urnához s a ki utoljára is — attól való rettegésében, hogy „hátha talán mégis kitudódik” — inkább a „hivatalos listával” ne szavazna, semhogy lenne annyi önállósága, nyíltsága, hogy a nevét úgy sem viselő szavazó lapon a független elemekből összeválogatott férfiak nevét dobna az urnába!

Mert hogy így van — minden előleges figyelmeztetésünk mellett is így van; a következmények szemmel látható, kézzel fogható súlya mellett is így van: ez igaz, szomorúan igaz.

Ez az a második igazság, amit mi az „egy választó” által elmondott igazságok mellett és után föltálatni szükségesnek látunk. Elmondottuk pedig ezeket nem annak az „egy választó”-nak — mert hiszen az még csak egy, ha mindjárt ő erre a leckére nem is szorul reá — hanem elmondottuk a város összes polgárainak, kiknek az a kiváló jog és nemes kötelesség adatott, hogy önmaguk választásuk meg maguk fölé az önmaguk kormányzatát vezető embereket. Elmondottuk pedig végül mindezeket most újból azon alkalom bekövetkezte előtt, mely őket e

kiváló jog és nemes kötelesség gyakorlására ismét föl fogja szólítani.

A belváros legközelebb három képviselőtestületi tagot lesz hivatva küldeni a törvényhatóság kebelébe — ebből az alkalomból ajánljuk e sorainkat megszívlelésül.

Állítsunk polgári fiúiskolát.

1889. év óta, hogy a középiskolai törvény életbe lépett, mely szerint egy osztályba 60 tanulóval többet fölvenni nem szabad, minden iskola-év kezdetén a panaszok egész sora merül föl, hogy a szülők gyermekei sem a gymnasium I. osztályába, mely parallel osztályt nem állíthat, sem a reáliskolába, hol csak egy párhuzamos osztály nyitnak, — fel nem vétetnek.

Ezen panasz alapos is, mert a szülő előtt az utat, hogy gyermekét ne taníttassa, elzárni nem lehet. A jövő kérdése, vajjon a gyermek tehetségénél fogva mire viszi. De minden esetre nemcsak az országra, de a társadalomra is nyereség, ha az ipari és kereskedői pályára lépett ifjú, a középiskolának akár csak egy-két osztályát végezte. De erre nézve előle az út el van zárva. A múlt évi szeptember 1-én megnyitott tanév kezdetén is 40 ifjút kellett a középiskolából visszataszítani. Hogy ez határozott veszteség, fejtegetni nem is kell. De ezen szám a jövő iskola-év kezdetével, midőn a kir. táblával ide jövő családok gyermekei is az iskolába fölvetetni óhajtanak, kétszerezetté fog.

Ezen az állapoton segíteni kell, és pedig sürgősen, hogy a legközelebbi iskola év bennünket készületlenül ne találjon. Az a kérdés mikép.

Ezt a czím megmondja. Igen: állítsunk városi polgári fiúiskolát: ez az állapoton segíteni fog, lesz hely, hova azon szülők küldhetik gyermekeiket, kik az ipari és kereskedelmi pályára szánták, de közép iskola nélkül oda nem bocsáthatják. De lesz hely azok részére is, kik esetleg a gymnasiumból vagy reáliskolából kiszorultak, a polgáriban ugyanazt tanulják, mint a most nevezett intézetben, a latinnyelvet s esetleg a francziát pedig magán úton, s vizsgálat letétele esetében a magasabb osztályba mehetnek.

De polgári iskolát azért is kell állítani, mert az ipar- és kereskedelmi-kamara mindent elkövet, hogy a kereskedelmi miniszter ide Pécsre egy közép ipar iskolát állítson. Ebbe pedig ismét csak oly tanulókat vesznek föl, kik a közép vagy polgári iskolát végeztek, tehát okvetlen szükséges.

Tudjuk, lesznek, kik fölajdulnak, hogy megint a város állítson iskolát. Igen: a város. Ennek kötelessége, mert évek óta az a törekvése, hogy — úgy mondjuk — invasiót rendez mindenféle hivatalok ide hozatalára, tehát gondoskodnia kell a hivatalnokok gyermekei nevel-

tési lehetőségéről is. Ide hozatott a posta- és távirat-igazgatóság, ide a kir. tábla, ide jön a bányász-társaság igazgatósága, ide akarják hozni a só-hivatalt és Isten tudja még mit. Ha tehát ide hozzák a szülőket, csak nem kívánhatják, hogy a szülők másutt neveltessék gyermekeiket, De a városra is haszon, ha minél több fogyasztó jön ide, kik pénzüket itt költik el. — Ekkor fog az iparos és kereskedő is megélhetni.

Az eltaszított 40 tanuló, a közönségre határozott veszteség. Ennek eleje vehető, ha polgári fiúiskolát állítunk.

December hó 31-én tartott iskolaszék-ülésen erre nézve az indítvány megtétetett; reméljük, hogy eredménye is lesz.

HIREK.

— **(Nemesség adományozás.)** Erreth Antal pécsi lakos nemes-levelével egyidejűleg Öfelsége a király Tost Gyula miniszteri osztálytanácsosnak és közalapítványi főtisztnek, valamint ennek fivére Tost Károly zborói földbirtokosnak és törvényes utódainak — a közügyek terén szerzett érdemeik elismeréséül — a magyar nemességet a „bányavölgyi” előnévvel adományozta.

— **(A megyei főjegyzői állás)** s az ezzel járó esetleges üresedések betöltése fölött értekeztek csütörtökön a vármegyeházán az e végett összehívott megyebizottsági tagok. Mintegy 30 bizottsági tag jött össze s a tisztviselőkkel együtt 40-re ment az értekezők száma. Abban állapotok meg, a főjegyzői állásra Sey Lajos mohácsi főszolgabíró jelölik, aki időközben mégis engedett a kapacitációnak. A további megállapodás a következő: Sey helyére mohácsi főszolgabírónak Trixler Károly szőlőrinczi főszolgabíró jelölik, ennek helyére pedig Polgár Jenő pécsjárasi szolgabíró menne ki, aki 17 év óta szolgálja a megyét s 15 éve szolgabíró. A konferenciában Szautter Antal igen melegen szólalt föl mellette s különösen szorgalmát emelte ki. Ez által egy szolgabírói állás megtresednék, amelyre Rappun Aladár árvaszéki jegyzőt jelölték; de az elhelyezés a főispán hatáskörébe tartozván, még bizonytalan, hogy melyik szolgabíró foglalja el Polgár helyét a központi járásban. Értesülésünk szerint Seeh Károly sásdi szolgabíró helyezik ide. Rappun helyére az árvaszéki jegyzőségbe Horváth István eddigi III. aljegyzőt, ennek helyére pedig Stenge Ferencz a pécsváradi szolgabíroságnál működő közigazgatási gyakornokot jelölte az értekezők, mely az alispán indítványára, mint a föntebb közölt listából látható is, a kor és rang szerint való előléptetést

Legalább reggelig nem.

Reggel tájban azután a tisztartó kialudta a nagy bosszúságot és a sok bort s váltig akarta nógatni a feleségét, hogy hozza be a friss kávé, mert ő éhes. Alig lehetett vele megértetni, hogy bizony, bizony jó messze van a feleségtől. Mikor azután szegről-végre elmondatta az ispánnal (ez volt az a híres szép Megyeri lány, a kinek a kezéért hét vármegye fiatal embere törte magát; hogy hogyan ment mégis ehhez a szegény, csúf ispánhoz, azt máskor mondom el), hogy hogyan mult el a tegnapi éjjel, akkor neki adta a fejét a busulásnak, mindjárt befogatott, aztán ment hazafelé. Vele tartott az ispán is, a ki nézett meg beszélt helyette, mert, mi türes-tagadás, a tisztartó ur még nem volt a rendes kerékvágásban.

Mikor az urasági pálinkához mellett lefordultak a kanális mellé, a hol a tisztartói lak állt, ott is az ispánnak kellett észrevenni azt a népcsődületet, a melyik a házat körülfogta. A gúnyos nevetést is (már a hogy mi falusiak gúnyosan tudunk nevetni) ő hallotta meg elsőbbs Majsai uram csak akkor eszmélt, mikor szom-

szédja oldalba lökte és figyelmeztette a sokadalomra.

— Mi baj János? — kérdezte mindjárt az elsőt, a ki legközelebb állt s a ki történetesen az az öreg béres volt, a melyiket a szomszéd pusztá bikája kétszer is megszalasztott s csak egy hajszálon mult, hogy a lelket is ki nem kergette belőle.

— Hát, téns tisztartó uram, nincs itt voltaképen semmi baj, csak hogy hát a baktert néztük egy kicsit, a Molnár Ferkót, a ki már este óta itt őrizi a falut holtrészegen a ténsaszony ablaka alatt. Most is ott fekszik, la!

Hát ezután nem történt semmi különös, csak az, hogy az ispán markába temette száját, mintha avval el tudta volna rejteni a föltörő hahotát, a tisztartó pedig mindenekelőtt elvörösödött, azután káromkodott egy jó ezífrát, kacs-karingósat s miután így könnyített magán, odahajtatott a ház elé, hogy maga győződjék meg a tegnapi esti baklövéséről.

Az öregbéres bizony igazat mondott; a baktér ottan hevert a ház tövében. Már ébredett és dárdáját (a minnek a nyelét még az este eltörte) kezében löbbálva szidta az apja minde-

nét annak a körülálló csoportnak, a melyik csak bámul, nevet, de egyiknek sem jut eszébe, hogy a földről fölsegítené, hogy tovább folytathassa körutját a faluban, hiszen ezen a sötét éjjelen még mindenkit kirabolhatnak.

Az a sok muskátli meg pelargónia, a mi a feje fölött levő ablakpárkányon volt, mind azt mutatta, hogy a Molnár Ferkót épen a tisztartóné ablaka alatt fogta el a buzgóság s már akkor is ott dülöngött, mikor Majsai uram a tanítóéktól botorkált haza.

Nem tudom, elmondjam-e a többit?

Illik-e elpletykázni, hogy hogyan ment el a tisztartó alázatos képpel a napa házához, hogy a feleségét visszacitálja s hogyan verte ki a kapun söprűnyéllel az özvegy számtartóné? Bizony-bizony félek, hogy nem illendő dolog ilyen nyiltan kibeszélni azt, a mit Majsai ur otthon se igen mer emlegetni, de hát ha már belekezdtem, el is végezem.

A söprűnyélig már csak eljutottunk volna, de azután még hosszú ut vezet a családi békéhez. Kicsibe mult, hogy a tisztartó is vissza nem ijedt ettől az uttól, mindjárt az elején, mikor a kapun kidobták, de az ispánnak a biz-

tartotta szem előtt. **Benyovszky Manó** tiszteletbeli főjegyző, kit egy ízben szintén jelöltek a főjegyzői állásra, egyelőre helyén marad, hogy az új főjegyzőt az ügykezelésbe bevezesse, aztán az értekezlet határozata szerint a legközelebb megüresülő főszolgabírói állásra fogják jelölni. Ez az üresedés pedig — mint a beavattak beszéltek — legközelebb be fog következni a következő létra szerint: a jelenlegi megyei főügyész nyugalmába készül menni, ennek helyére **Feldl István** árvászéki úlnököt fogják jelölni, **Feldl** helyére **Máté Ödön** siklósi főszolgabíróhoz hozzák be s akkor ennek helyére jelölik **Benyovszky** t főszolgabírónak.

— **(A járvány.)** Többé-kevésbé még mindig ejt áldozatokat a typhus, s valóságos börfolyama van a betegségnek, mely az egyik napon apad, a másik napon pedig emelkedik a megbetegültek számában. E hó 5. én 5, 6-án 2, 7-én 2 újabb betegedést jelentettek be az orvosok s így e hó 7-éig volt összesen 862 beteg, kik közül gyógyult 53, meghalt 53 s gyógykezelés alatt maradt 39. A járványbizottság tegnap hirdetést bocsátott ki. Ebben elmondja a járványbizottság elnöke, hogy a városi vízvezeték bakterológiai vizsgálata befejeztetett s e szerint a typhus-betegséget előidéző csira az ivóvizben — a leggondosabb kutatás dacára sem találtatott. Mivel azonban a „puturjai kifolyó“, úgy az ágoston-téri és a budai vásártéri közutaknál a víz oly „szennyeződési jelenségeket mutat“, melyek miatt a kérdéses kutak víze az egészségre ártalmas lehet s a járványszerűen fellépett typhus-betegségre a testet fogékonytá teheti, a járványbizottság addig, míg az említett közutak csővezetékét kicseréltheti, e kutak vizét elzárja s figyelmezteti a közönséget, hogy e kutak medenczéiben a tűzrendőri és gazdasági czélokra hagyott vizet ivásra ne használja; általában pedig tartsa magát az előző hirdetményekben elősorolt óvó szabályokhoz.

— **(A pécsi új színház vázlat-tervei.)** Pénteken délelőtt 11 órakor ült össze a színházi bizottság, **Kardos** főispán elnöklése alatt, hogy az új színház vázlattervére hirdetett pályázat fölött döntsön. A terveket bíráló bizottság ugyanis eljárt kiküldetésében s a hét pályatervet megvizsgálva, azokról véleményét betejesztette. A hét pályaterv a következő: 1. „Praesens imperfectum“; 2. **Pártos** és **Lechner Ödön** nyílt terve; 3. **Körjellei** ellátott tervezet; 4. **S. L. jeltü**; 5. **Szibray Károly** nyílt terve; 6. „Pro Patria“ és 7. „Próba“ jellegével ellátott

tervek. A bírálóbizottság az **S. L. jeltü** tervet találta egyedül képesnek a pályázatra, melynek tervezői részére a 300 forint pályadíj kiadandó. A bizottság ugyan némi kifogásokat tett, melyek szerint a főterv majdan kiegészítendő, illetve módosítandó lesz. E terv szerint a színház — színpadi berendezés nélkül — 300—320 ezer forintba kerülne. Lenne benne a földszinten 245 ülő-, 200 állóhely, 18 földszinti s 18 első emeleti páholy (egy-egy 4 személyre), az emeleti erkélyen 72, a karzaton 200 ülőhely, ugyanitt 300 személyre való állóhely. A **Pártos** és **Lechnernek P.** monogrammal ellátott terve szintén számbaveendő munka, melynek épügy van több hiányai, mint az előzőnek. A többi tervet, föltűnő hiányai miatt, a bizottság kizárja a pályázathól s csak az **S. L. jeltü** és a **Pártos**-féle tervek készítői között szűkebb körű pályázat hirdetését javasolja. A bíráló bizottság ezeken kívül ajánlja, hogy a régi katonakórház telke mellett levő **Jankovics**-féle telek is megvétsék, hogy ezáltal a színház teljesen szabad téren állíttassék föl s nagyobb teret nyerjen. Ehhez képest aztán a homlokzat is kiépíttessék. A színházi bizottság azonban ezt a telekvételt — mert kivihetetlen — elejtette s végül azt határozta, hogy az **S. L. jeltü** s a **Pártos**-féle tervek készítői között szűkebb körű pályázatot hirdetnek, melynek határideje július elseje legyen; a mely terv első helyen fogadtatik el, az a mérnök-egylet díjszabása szerint jutalmaztassék; a színház a **Király**-utczával párhuzamosan helyeztessék el, a térség a **Perczel**- (ó-pósta)-utca felé terrasz-szerűleg készíttessék el lépcső-följáróval; a nézőtér 1000 személy számára készüdjön (!); végül az eleintén tervezett vendéglő és kávéházi helyiség tervét elejtette a bizottság. Az **S. L. jeltü** levél fölbontatott s abból **Steinhardt Antal** és **Lang Adolf** építész-czég neve került ki. **Förster** bizottsági tag indítványára a tervek készítőinek köszönetet szavazott a bizottság, továbbá elhatározta, hogy a mérnök-egyletnek, mivel a bíráló bizottságba elnököt küldött ki s ezért díjat nem fogad el — a város 200 frttal alapítótájjává lesz.

— **(Joghallgatók tánczestélye.)** A mi joghallgatóink az idén nem rendeznek „bált“, ami sokba kerül nekik is, meg a tánczosnők papáinak is, hanem rendeznek tánczestélyt, mely azért ép úgy fog sikerülni kedélyesség és jókedv tekintetében, mint akármilyen „bált“ igényekkel föllépő tánczvizgalom — s jövedelem dolgában ennél bizonyosan jobban is. Az estély idejét még nem állapították meg s most csak a rendezőbizottság alakult meg a következőképen: **Parragh Antal** elnök, **Éry Márton** és **Pintér Ferencz** alelnökök, **Decleva Ignác** pénztáros, **Lauber Rezső** ellenőr, **Krigl Nándor** titkár, **Bök Béla** jegyző, **Bogyai György**, **Dulánszky Lajos**, **Gombócz Bayer Ede**, **Koharits Ferencz**, **Mihálffy Vilmos**, **Molnár István**, **Molnár Kázmér**, **Oberhammer Antal**, **Reich Oszkár**, **Saághy János**,

tás: mert az asszony most már rá is nézett az urára, sőt mintán a könyzapor is egy kicsit alább hagyott volna.

— Mindjárt kiderül — gondolta magában **Majsai** uram, azután folytatta tovább a bocsánatkérését. A nyelve megoldódott és nem várt folyékonyssággal mondta el, hogy mekkorát hibázott ő tegnap; de meg is bánta mindjárt este, az ispán lehet rá a tanu.

Hogy azután az ispán lelkiismerete megbirta volna-e azt, hogy tanuskodjék mellette, az megint más kérdés.

Különben nem is volt rá szükség; a tisztartónénál a milyen könnyen állt a sírás, ép oly könnyen meg is békélt. Egy kicsit panaszkodott még, hogy ő nem várt ilyen bánásmódot az urától, hogy őt halálra szekirozza evvel a féltékenységgel, meg hogy milyen botrány lesz ebből, az egész falu a nyelvére veszi a históriájukat: de hát ez már csak olyan mondva csinált szabadkozás volt. Azután, mikor látta, hogy nagyon hamar megadta magát, visszaemlékezve a számtartóné utbaigazításaira, újból erősen nyomkodni kezdte a szemét kendőjével, hogy könyeket sajtolhasson ki, de már nem sikerült s kénytelen

Scheurer Károly, **Simon Rezső**, **Svastits Nándor** rendezők.

— **(Baranyavármegye monográfiaja)** tárgyában **Várady Ferencz** megyei al-levéltárnok által kibocsátott s az ügy iránt melegen érdeklődő főispán és alispán ajánló soraival ellátott fölhívásra már is igen érdekes adatok jutottak **Várady** kezébe, a nála már meglevő adat-gyűjtemény gyarapítására. **Dr. Mendl Lajos**, a megye tiszti főorvosa a harkányi fürdőről a következő muokákat küldötte meg: „**Ungarns Kurorte und Mineralquellen.**“ **Irta dr. Wachtel Dávid** 1859. „**Harkányi fürdő.**“ **Irta Boros Antal** -1858. „**A harkányi gyógyfürdő és kenes hévize.**“ **Irta Heller József** 1884. — **Dárda község** s a hercegi uradalom fölötté érdekes történetére vonatkozólag **Feldl István** megyei árv. úlnök, a megyei tisztikarnak e gazdag helyismeretekkel bíró tagja, terjedelmes adat-gyűjteményvel szolgált. **Nagy Gyula** szintén **Dárdára** vonatkozólag küldött történelmi följegyzéseket. **Vizkelety Imre** ny. pénzügyi tanácsos, ki nagy előszeretettel foglalkozik a történelemmel s régészettel, igen érdekes jegyzeteket adott s ezeken kívül **Fényes** nagy-terjedelmű statisztikai s etnografiai földrajzát bocsátotta **Várady** rendelkezésére. **Kissfaludy Pál** baranyavári urad. ügyész a helyi uradalom ismertetését tartalmazó füzetet küldte be. — **Péhm Kristóf** plébános a pécs-bányatelepi plébániát ismertette. **Aidingér János** kir. tan. polgármester egyik tanács-ülésből folyólag Pécs szab. kir. város levéltárát rendelkezésre, illetve használatra bocsátotta az irandó mű érdekében. **Hatos Gusztávnak** nagyérdemű följegyzései, melyek a nemzeti muzeumban őriztetnek, szintén rendelkezésre állanak. Kívánatos lenne, ha a nagy mű sikere érdekében, a mely most már közügy, mentől többen járulnának az adatgyűjtés nehéz munkájához.

— **(Baleset.)** **Mayer Ferencz** helybeli ügynök és borkereskedő, a napokban saját szőlőjében történt vadászaton jobb keze mutató, közép és gyűrűs ujját eltötte.

— **(A „Pécsi Dalkoszoru“)** holnap vasárnap, a **Scholz** féle sörösarnokban saját alapja javára tánczozal egybekötött magyar tréfás farsangi estélyt rendez. Műsor: 1. Nyitány „A cigánynő“-ből **Balfi-tól**, 2. „A spiritisták“ A szellemidézők bámulatos bűvész próbája **Koch v. Langentreu-tól**, 3. „Az óvatos“, magánjelenet. Egy pécsi polgár tragikus élményei **Heim Frigyes-től**, 4. **Clarinet-verseny** **Neubig-tól**, 5. „Szécsi és Vécsi“ tréfás kettős, pécsi polgárok könyvfacsaró panasza **Genée R-tól**, 6. „Az éhes.“ Egy diurnista folyton éhes gyomrának hangos korogása **Schild Th. F-től**, 7. **Ábránd** „**Tannhäuser**“ ből **Wagner R-tól**, 8. „Farsangi induló“, előadja több külön e czélra szerződött kiváló művész **Hummel Jánostól**. Műsor alatt terített asztalok, műsor után táncz. A zenét a helybeli katonazenekar teljesíti. Jegyek előre válthatók **Gyimóthy Gyula**, **Alt** és **Böhm** és **En-**

tatására mégis csak megemberelte magát és kilesve, mikor megy el a napa hazuról, újra nekivágott a veszedelmes háznak. Most nem várta söprű, hanem egy síró asszony, és — tu ja Isten — nagyon sokszor az ilyennel még nehezebb boldogulni, mint a söprűs hárpíával.

De hiszen vakargatta ám a tisztartó is a fejét, míg az ő sok bocsánatkérő gondolatának megtalálta az illő formuláját ilyenképen:

— De édes Klári!

Az édes Klári pedig erre a hízogó megszólításra nem felelt egyebet, mint hogy arczát odanyomta a divánhoz, eltakarta a kendőjével és sirt, ritt keservesen.

A második jelenet már kissé érzelmesebb volt.

A férj odatérdelt a felesége elé, még a kezét is megfogta szép gyöngéden, azután ismételte az előbbi mondást, persze egy kicsit megtoldva, minekutána látta, hogy az sikertelen maradt.

— De édes Klári! Bocsáss meg!

(Hejh, tisztartó uram, be másként beszélt kegyelmed tegnap este!)

Most már eredményesebb volt a megszólí-

volt végkép letenni a reményről, hogy tovább is duzzoghasson.

Azért hát meggondolta magát s mosolyogni kezdett; férjemuram persze megörült a szép napfénynek, melyről azt hitte, hogy sokkal lassabban csalhatja ki s a jó időt állandósítani akarván, jobbról is, balról is összecsókolta felesége arczát, a mire aztán szent lett a béke.

Épen jókor.

Akkor toppant be a számtartóné, a ki nagy diadallal kiáltotta már az ajtóból, hogy volt a fiskálisnál s az az asszony nevében már megindította a válópört.

— Nincs szükség rá! — hangzott egyszerre két torokból s az összebékélt pár mosolyogva állott elé (a tisztartóról ugyan azt mondták, hogy előbb gondosan körülnézett, nincse közelben valami seprő vagy esernyő s csak azután mert mosolyogni, de ez nehezen igaz).

Az öreg asszony dörmögött jó sokáig, de mikor két oldalról is czirógatták az arczát, ő is megbékélt s a nagy háborúnak vége lett.

Vége, egészen vége; de azért az egész falu bizony még most is kaczag a **Majsai Péter** furcsa históriáján. Indigó-Pinty.

gel Lajos urak kereskedésében. Kezdeté pontban 8 órákor.

— **(Életveszély gázömlés miatt.)** Napokkal ezelőtt a Mária-utca 33. számú ház utcazi lakásában a lakók különös módon rosszul érezték magukat. Főfájás, hányás stb. rendellenes tünetek merültek föl, miknek nem tudták az okát. Özv. Krebs Anna bírja a lakást s ő utóbb, hogy mindjobban rosszul érezte magát, nővérét hívatta magához ápolónak; de pár nap múlva ez is, hasonló tünetek között, rosszul lett. Orvost hívtak s Johann dr. rögtön gázömlést konstatált, mely a szomszédos ház légszeszlam-pájának fűcsövéből szivárgott a lakásba. A betegeket azonnal kocsin elszállították rokonaikhoz s a lakást még ma is szellőztetik. Pár nap múlva — ha a bajt észre nem veszik — alighanem nagyobb veszedelem is támadhatott volna a mindig erősebb gázömlés folytán. A gázgyár a följelentés után nyomban megigazította a hiányos csövet.

— **(Szakelődés a szőlőszet köréből.)** Dezső Miklós borászati vándortanár holnap, vasárnap d. u. 3 órákor, a városház gyűléstermében előadást tart.

— **(Halálozás.)** Krausze Gizella — Krausze Ignác pécsi kereskedő leánya — e hó 6-án, 26 éves korában elhunyt. Temetése, nagy részvét mellett, csütörtökön délután ment végbe. — Sabini Bela e hó 6-án, 21 éves korában elhunyt Pécsen (Neppmuk-utca 17. sz.) — Özv. Gaál Józsefné, szül. Kohlmann Teréz — Gaál Vincze m. kir. posta- és távirat-tiszt édes anyja — e hó 7-én, 73 éves korában elhunyt Pécsen (Pálya-utca 57. sz.) — Vargha Jánosné, született Kerholt Anna — Vargha István kir. törvényszéki irodatízt anyja e hó 8-án 69 éves korában elhunyt Csomán. — Özv. Puszt Antalné szül. Tóth Mari e hó 8-án 69 éves korában elhunyt Pécsen.

— **(A pécsi kereskedelmi és ipar-kamara)** január hó 12-én (hétfő) d. u. 3 órákor rendes közgyűlést tart. A napirend tárgyai: 1. Elnöki előterjesztések. 2. A kamarai iroda ügyforgalmi jelentése. 3. A kereskedelmi m. kir. miniszterium leirata a faminta-küldemények kedvezményes vasuti szállítása tárgyában. 4. Ugyanazon miniszterium leirata a kamarának folyó évi költségvetése ügyében. 5. Ugyanazon miniszterium leirata Hirsch C. H. és társa gyorsárúszállító cég szállító üzlete ügyében. 6. Ugyanazon miniszterium leirata a kereskedelmi múzeumban rendezendő anyag-, cément- és köiparkiallítás ügyében. 7. Az ipari és gyári alkalmazottak baleset ellen való biztosításáról szóló törvényjavaslat tanulmányozására kiküldött szakbizottság véleményes jelentése. 8. Előterjesztése az állami utazási ösztöndíj elnyeréseért beérkezett folyamodásoknak. 9. Elnökségi indítvány a pécsi kiállítás ösztöndíj ez idei odaitélése ügyében. 10. A kereskedelmi alkalmazottak országos nyugdíjintézete szervező bizottságának beadványa az említett nyugdíjintézet támogatása iránt. 11. A cs. és kir. szab. déli vaspálya-társaság válasza a myrabolan után engedélyezendő kedvezményes szállítás ügyében tett kamarai átiratra.

— **(A közös hadsereg tartalékából a honvédség tartalékába)** nagy számmal történtek áthelyezések. A pécsi 19-ik honvéd gyalogezredhez áthelyeztettek: Tróber Aladár dr., Nowotarsky Miksa, Engel Zsigmond és Bornes Máté tart. hadnagyok a pécsi 52-ik gy.-ezredtől; továbbá a következő tart. hadnagyok: Mike Géza a 82. gy.-ezredtől, Gráner Albert a 44. gy.-ezr.-től, Hoffmann Ödön a 19. gy.-ezr.-től, Romy Géza a 23. gy.-e.-től, Jilly Gyula a 46. gy.-e.-től, Gerstner Miksa a 37. gy.-e.-től; a pécsi 8-ik honvéd huszárezredhez a következő tart. huszárhadnagyok: pallini Inkey László a 8. husz.-ezredtől, sárvári és felsővidéki Széchenyi Aladár gr. a 7. husz.-ezredtől, Csernyus Alán a 10. husz.-e.-től, marosnémeti és nádaskai Gyulai Javorzik Adolf a 7. husz.-e.-től és Jeszenszky László a 10. husz.-e.-től; a 19. honv. gy.-ezredhez a következő tart. segédorvosok: Veress Zoltán dr. a 17. gy.-ezredtől, Lechner Antal dr. a 26. gy.-e.-től és Bors Lajos dr. a 23. helyőrségi kórháztól; végül a 19. honv. gy.-ezredhez a következő tart. gyógyszerész tiszték: Starnóczky Lajos az I. helyőrs. kórház gyógyszer-tárától és Ibrüg Károly a 9. helyőrségi kórház gyógyszer-tárától.

— **(Razzia.)** A rendőrség hétfőn, kedden és szerdán éjjel szemlélet tartott a város különféle zug-szállóhelyeiben s ez alkalommal 24 helynélkül csavargó egyént tartóztatott le, kiknek legnagyobb részét illetőségi helyeikre szállította.

— **(A baranyamegyei gazdasági egyesület)** hétfőn, a megyei közgyűlés napján, délután 3 órákor évi rendes közgyűlést tart a megyeház üléstermében.

— **(A német nyelv uralma a közös hadsereg csapatiskoláiban.)** A közös hadsereg csapatiskoláit a múlt év december elseje óta új szabályzat szerint vezetik. Nem tartalmaz ugyan lényeges változtatásokat s az eddigi vezérelvek legnagyobb részét ezután is irányadók maradtak. De némely tekintetben, kivált az oktatási nyelv kérdésében határozottabban van körülírva a csapatistek teendője. Az egész szabályzat öt részre oszlik, melyek közül a három első a legénységre, a negyedik az egyéves önkéntesekre meg az orvos-növendékekre, az ötödik pedig a tisztekre s a hadapródokra vonatkozik. Az oktatási nyelv természetesen az új szabályzat szerint is első sorban a német, határozott utasításuk van azonban az oktatóknak arra, hogy a körülményekhez és a szükséghez képest a legénység anyanyelvét használják. A század legénységi iskolára nézve ez az elv a legnagyobb szigorúsággal viendő keresztül, úgy, hogy esetleg az oktatóknak csoportra kell osztaniok a más-más nemzetiségű, illetőleg anyanyelvű legénységet, hogy így minden egyes katonára, a ki németül nem tud, a saját anyanyelvén oktattassék be. Utasításuk van azonban az oktatóknak arra, hogy a németül nem tudó katonákat is megtanítsák a katonaságra nézve fontos tárgyak német megnevezésére. — A század altiszt iskolába az altisztek meg azok a szorgalmas és képzetesebb közkatonák járnak, kikre számítani lehet, hogy jó altisztek lesznek belőlük, t. i. akik már bírják az üdvözítő német nyelvet. Az oktatást itt maga a századparancsnok végzi s a tanításban egy tiszt van segítségére. Az előadás nyelve első sorban a német, csak ha ezt a katonák nem értenék, szabad azon a nyelven előadni, a melyet az ezredben leginkább beszélnek. Ha az altisztek s az altiszt rangra kiszemeltek nem tudnának tökéletesen németül, legalább annyira el kell ezt a nyelvet sajátítaniok, hogy jelentéseiket érthetően tudják németül megtenni. Az altisztképző iskolákban, melyek számára a legtapasztaltabb csapatisteket kell oktatónak kiválogatni, nagy súly fektetendő arra, hogy a katonák legalább valamennyire mielőbb elsajátítsák a német nyelvet, illetőleg a katonai szolgálatban gyakran előforduló szólásmódokat, hogy a legszükségesebb utasításokat németül is megérthessék s jelentésükkel is német nyelven — mint a tulajdonképeni szolgálati nyelven — tehessék meg. Ezenkívül a mennyire lehet, ki kell őket képezni az írásban, meg a számolás négy alapműveletében is. Az önkénteseket illetőleg azok az elvek irányadók, a melyek alapján az önkéntesek a tartalékos tiszt vizsgálatot letehetik, a mi más szóval annyit jelent, hogy tőlük már sokkal többet kíván az új szabályzat a német nyelv tudása tekintetében. A tiszték és hadapródok oktatása természetesen egészen a szolgálati nyelven történik. A tanítás módszerét tekintve, a praktikus elvek az egyedül irányadók, úgy, hogy a tudnivalók szó szerinti bemagolását nemcsak kívánni nem szabad, de sőt ez ellen, a mennyiben a dolgok teljes megértésének a rovására történnek, határozottan állást kell foglalni.

— **(Botrányos közlekedés.)** Következő panaszt küldötték be hozzánk — A budapest-pécsi vonat pellérdi megálló helyén ugyan hogy kitanult komédiásnak kell lennie annak, ki az elkiáltott egy percz (??) alatt az óhajtott kontingensre akar kiszállni. Mintha csak tolonczokat szállítana e vonat, oly kiméletlen gyorsasággal bánnak el a kalauzok az utasokkal. Magánosan utazó éltesebb hölgyek — ha még plane kézi máhájuk is van — megemlegethetik azt az időt, midőn Pellérden be vagy kiszálltak. Gyönyörű látvány, midőn a bösz konduktor bájos fogással, mint a vásári malacot, kapja le a nehezebben — télen különösen a sok

ruha miatt — kiszálló korosabb nőket. Legfőbb egy vagy kettő részesülhet abban a még mindig nem irigylendő szerencsében, hogy kényelmesebben(?) szállhasson ki az előre felajánlott borralaló árán. Ha Pellérden ma-holnap be és kirakodó állomást akarnak szervezni, ez annak jele, hogy ott a forgalom nagyobb már eddig is, mintsem hogy egy röpke perc alatt sokszor 20 vagy 30 utas kiszállhasson. De hát eddig nem volt panasz? csak most a legújabb időben? oh panasz volt eddig is, csak nem volt panaszos. Felhívjuk azért az igazgatóság figyelmét erre a jogtalan állapotra s kérünk tisztességes időtartamot „ugy be, mint a kiszállásra. Legalább tartsák be az egy perczet teljesen, ami 60 másodpercet teszen ki polgári számítás szerint; nem pedig vasuti számítás szerint 2—3 másodpercet. Talán csak nem gondolkodik olyképen az állam, hogy az olcsó zónáért ez is elég expedíziói illem, secundum id: „Olcsó hűsnek hig a leve.“? Reméljük, hogy a mint az igazgatóság más panaszokra készségesen szokott intézkedni rövid idő alatt, úgy a jelen esetben is intézkedni fog.

— **(A pécsi nőgyelet részére)** Nádossy Kálmán 10 frtot, a szegények között leendő kiosztásra pedig Dobszay Antal 6 drb kenyeret adományozott. Ezen adományokért a nőgyelet köszönetét nyilvánítja.

— **(A pécsi sertéshizlaldában)** f. hó 20-án a sertés állomány: 958 drb kövér, 871 drb félkövér, 480 drb sovány, 158 drb stüldő sertés volt. Árak: kövér válogatott minőség szerint 38—45 kr. kilogrammonként, párukénti 45 kilogramm élet leszámítással; stüldők 30—33 kr. kilogrammonként élősúlyban. Kukoricza 6 frt 10 kr. m.-m., árpa 6 frt 70 kr. m.-m. Darálás 50 kr. m.-m.

— **Hátralékos előfizetőinket tisztelettel kérjük, miszerint tartozásaikat minél előbb küldjék be, nehogy kénytelenek legyünk a lap további küldését beszüntetni.**

VEGYESEK.

— A kereskedelmi forgalomban levő valamennyi dors-májolajak közül tudvalevőleg a Maager Vilmos-féle rendelik leggyakrabban az orvosok, mert a Maager cég Bécsben majdnem 25 évi fennállása óta a tapasztalat szerint rendszeresen egyenlő jóságú és hatással bíró minőséget hoz forgalomba.

A valódi Maager-féle dors-májolaj elnyerése céljából tessék a bevásárlásnál arra ügyelni, hogy az üvegen a „Maager“ név be legyen égetve és hogy a címjegyen, valamint a használati utasításon is a „Maager“ név látható legyen.

A plébános-választás és a zsidók.

A „Pécsi Figyelő“ ez évi második számában a plébános választásra nézve kifejezett ama véleményéhez, hogy e választásnál a város bizottsági tagjai, kik az izraelita felekezethez tartoznak, szavazati jogukat ne gyakorolják, teljes meggyőződésből csatlakozom és magamévá teszem. Eltekintve a cikkben idézett törvény és rendelet határozmányaitól, melyek e részben irányadóknak tekintendők, nézetem szerint a plébános általában csakis vallásának szolgálatában álló tisztséget gyakorol saját hívei iránt. E viszonyból kifolyólag csakis saját hívei szavazata alapján nyerje állását. Méltatlan és igazságtalan volna idegen elemeket, legyenek azok akármely más hitet vallók sorából véve, a döntő mérleg serpenyőjébe vetni és ezek segít-

ségével a sulyegyent a kath. szavazatok közt megbontani. Az ekképen elért eredmény nem fejezné ki a hívek többségének véleményét és a választás tulajdonképeni célján mély sérelmet ejtene. Ez oknál fogva tápláljuk a reményt és bizunk az izraelita hitvallásu bizottsági tagok miudig tanusított finom tapintatukban, hogy a plébános-választásnál nem fognak szavazni. E tartozkodással nemcsak az igazság-**nak**, a méltányosságuk tartoznak, hanem, hogy mi is a nagyhangú jelszót használjuk, a valódi, hamisítatlan liberalismusnak is, mely tiltja a beavatkozást a fenforgó esetben. Kövessék a főváros izraelita felekezeti bizottsági tagok magatartását. Ezek, kik országos hírű jelesekét számítanak soraikban, nem szavaztak a plébános-választásnál. Szívünkben óhajtjuk, lelkünk mélyéből kívánjuk, hogy a választás oly férfura essék, ki, miképen az irás mondja „Tudományban, erényben tündökljön“, de szavazatunk hozzájárulása nélkül.

Kelt Pécsen, 1891. jan. 8.

Weiss Jakab.

TANÜGY.

— **Polgári fiúiskola.** Sziberth Nándor ügyvéd iskolaszéki tag, ki annak idején a polgári leányiskola felállítására nézve is a kezdeményezők között volt, m. é. december hó 31-én tartott iskolaszéki ülésen indítványozta, hogy állítson a város polgári fiúiskolát, hogy az iskola-év kezdetén felmerülő alapos panaszoknak, t. i. a tanulóknak a közép iskolából való visszautasításának eleje vétessék. A gyűlés az indítványt magáévá tette és erre nézve bizottságot küldött ki. Ezzel a tárggyal különben más helyen bővebben is foglalkozunk.

CSARNOK

Januárban.

Fantasztikus, szép jégvirágok
Tarkítják minden ablakom':
A nap hiába süt le rájuk,
Tüze ki nem fog a fagyon.
Ottan virulnak, ott ragyognak,
— Lehet már két, három hete —
Rozzant tüvege ablakomnak
Csak úgy recseg, ropog bele.

Ezer bizarr alak kínálja,
— Hogy jól szemügyre vedd — magát,
Szeszélyes összevisszasága
Megannyi új alakot ad.
Itt satnya moh sziklákra felnő,
Nézem kis tükristályait:
Ott délszaki dús pálma erdő
Kényelmesen nyújtózkodik.

S a moh, a szikla, buja pálma,
Ragyog, tündöklök egyaránt:
Ezernyi apró jégzilánkja
Megannyi fénylő brilliánt.
Ily csillogó lehet az álom,
Ifjuságunknak reggelén:
Erdő lombján, tude virágon
Hintázó játszi, tünde fény.

Azaz, dehogy... Hová beszélek...
Az álom éltet, fölhevít,
S ha ifjai szivekbe téved,
Gyújtó hatását érzik:
S a jégvirág, ha fénylik néha,
Hévet nem érezhetni meg,
Sötétbe', napfénybe', árnyékba'
Egyformán dermedtő, hideg.

Nem ifju álom... És ha épen
Hasonlíthat valamihez,
Inkább hiú remény a télben,
Mely élénk álrózsát himez:
Mikor féllábbal sirba lógunk,
S ábrándunk bár csillog, ragyog,
A szárny leperzselődött rólunk,
Erőnk, hittünk rég elfagyott.

De össze-vissza mit beszélek?
Elmélkedésnek nincs helye...
Nagy út van még szívem teléhez,
Minek bajlódjam már velem?
Szaladjak messze, kopár földre,
Mikor az enyém még terem?
S mikor virit vetésem zöldje,
Havon bolyongjak a jéghegyen?

Hiszen élvezve szép az élet,
Ne aggódjunk jövőnk felül,
Akár vigan, akár borongva nézed,
Előbb-utóbb elkerült...
Bár ablakom ki még nem enged,
— Kályhám tüze pattog, lobog;
Rideg, dermedtő tél, nevetlek:
A kik nem fáznak, boldogok!

Indigó-platy.

Árva Eszti.

Nagy dárídó, örömnép van ma,
Árva Eszti lakodalom napja.
Szép menyasszony vőlegénye karján
Nem is látszik, hogy oly nagyon halvány!

Nem látszik, hogy mily borus az arcza,
Mint hervad a piros rózsza rajta!
Elföldi a menyasszonyi fátyol,
Hogy köny hullik két szép csillagából!

Hiába szól az a vidám nóta
Tánczra, dalra hívogatón szólva.
Nem hallja azt, nem figyel e hangra,
Letűnt az ő boldogsága napja!

Szép kedvese messze, messze, távol...
Kiszakítva ölelő karjából,
És ő most így elhagyatva, árván
Álmodozik elmúlt boldogságán!

S ez az emlék szívét, lelkét marja,
Meggihenni, nyugodni nem hagyja,
Űzi... űzi...! S ő hallgat szavára,
Kitámolyog a Rinya partjára.

S Rinya vize halk susogó habja
Meggihenni oly édesen csalja.
— Jöjj! jöjj ide! Édes itt az álom
Karjaim közt megtört halaványon! —

Ezt a hangot egyre-egyre hallja...
És úgy hallgat, úgy figyel e hangra,
Majd a vízbe elmerengve bámul,
Álmodik egy boldogabb világról — — —

— — — Néma csend van, majd lágy zsongás
támad,
Eltemetve bú, fájdalom, bánat...!
Szép menyasszonyt lágyan átölelve;
Viszi, viszi Rinya árja messze!

*

A toronyban éjfél tít az óra,
Elhallgatott, nem hangzik a nóta,
Nincsen jó kedv, nincsen dinom-dánom
Küvik szól a lakodalmas házon!!

Dinnyés Jenő.

KÖZGAZDASÁG.

Műtrágyák alkalmazása a szőlőben. A szőlők trágyázásánál a műtrágyáknak eddig nem nagy jelentőséget tulajdonítottak. Ez annál inkább föltűnő, mivel a szőlő gyümölcsével igen nagy mennyiségű phosphorsav és káli vonatik el a talajtól, és azon kevés kísérlet, melyet a phosphatoknak trágyaul való alkalmazásával tettek, kiváló jó eredményt mutatott föl.

Tudomásunk szerint a rüdesheimiak (Rajua-mellék) közül már többen alkalmazzák a phosphat-trágyákat, és pedig $\frac{1}{4}$ hektaronként (circa $\frac{1}{2}$ kat. hold) 6—6.5 métermázsza Thomas-salakot hintenek el. Nessler udvari tanácsos, a ki a szőlők trágyázásának kérdését behatóan tanulmányozta, az új ültetvényeknél $\frac{1}{4}$ hektaronként 1.5 mmázsza Thomas-salakot, $\frac{1}{2}$ mmázsza koncentrált chlorkáliumot és 1.5 métermázsza nitrogintartalmu trágyát, kiválóan olajpogácsa-liszt alkalmazását ajánlja. Ezen trágyaféléket szerinte elegendő földdel compostszerűvé összekeverten kell alkalmazni. Ott, ahol már meglevő szőlőtelepeket kell trágyázni, a talaj minősége szerint különbséget kell tenni. Az áteresztő talajokon csak olyan trágyafélék alkalmazandók, amelyek csak a talajban válnak oldhatókká. Erre igen alkalmasnak jelzi $1\frac{1}{2}$ — $2\frac{1}{2}$ mmázsza olajpogácsa, szaruliszt vagy hasonló nitrogéntrágya mellett a Thomas-salakot $1\frac{1}{2}$ és koncentrált chlorkáliumot $\frac{1}{2}$ mmázsza mennyiségben. Nehéz, kötött talajon alkalmasabbnak tartja a kálium-super-phosphatot és pedig $1\frac{1}{2}$ mmázsza mennyiségben. A trágyát késő ősszel vagy kora tavasszal a sorok közé vont árokba kell hinteni és kevés földdel betakarni. Ott, ahol a hajtások tavasszal gyöngék, vagy a levelek tartós esőzés miatt sárga színűek lesznek, chálisalétrom alkalmazását is ajánlja. Általában minden kétségen fölül állónak látszik, hogy a nevezett trágyák által való helyes trágyázás több szőlőfűrtöt és jobb bort eredményez, mint a mostani szokásos trágyázás. Nessler különösen az oly szőlőkben ajánlja a műtrágyák alkalmazását, a hol a gyökérpenészesedés föllépett. (Mezőgazdasági Szemle.)

Gabona-árjegyzék.

éves szab. kir. városában 1891. évi január hó 3-án tartott helyvásárról.

Az árak métermázsánként számítatnak.

Buza) őszi	—	frt	—	—	—
) tavaszi	—	—	—	—	—
) új	7	40	7	—	—
Kétszeres) ó	—	—	—	—	0
) új	6	80	6	—	60
Róza) ó	—	—	—	—	—
) új	—	—	—	—	—
Árpa) őszi	—	—	—	—	—
) tavaszi	—	—	—	—	—
) új	—	—	—	—	—
Zab) őszi	—	—	—	—	frt —
) tavaszi	—	—	—	—	—
) új	—	—	—	—	—
Bükköny) széna	—	—	—	—	—
Repeze)	—	—	—	—	—
Kukoricza) ó	—	—	—	—	—
) új	6	30	6	—	20
Széna) ó	2	40	2	—	—
) új	—	—	—	—	—
Szalma)	1	80	1	—	60

Kínálat: gyenge (mintegy 100 gabonaköcsi volt a piacon.)

NYILT-TÉR.†)

Körözüvény.

HEYDE CONRAD asztalos segéd folyó hó 8-án reggel lakásáról betegen eltávozott s azóta eltűnt.

Kéretnek a hatóságok és emberbarátok feltalálás esetén öt oltalmukba venni, s Hoffmann Károly butorraktárát (Pécs Perczel (ó-posta) u. 14.) értesíteni. Esetleges kiadások megtérítetnek.

Személyleírás:

40 éves, közép termetű, szőke, kopasz beszél németül szászos kiejtéssel. Ruházata: fekete puha kalap, kék felső- és szürke alsó kabát. Nadrág szürke, csizma a nadrág alatt.

Hazánk legkitünőbb ásványvizének egyike a

véghelesi

Vera-forrás

mely orvosi szak tekintélyek által ajánltatik általában, de főképen e járványos időben

Kapható gyógyszerházak, fűszerkereskedésekben és vendéglőkben.

Littke pezsgő.

A t. cz. közönség szives tudomására hozom, hogy LITTKÉ L. pécsi pezsgőgyárnak raktárát átvettem, és ezen gyárban előállított pezsgőt gyári áron árúsítom el.

Hasonlóképp raktáron tartom következő francia pezsgőket Pomery és Greno, Moet és Chalonon, Rocolerer és Cliquot, továbbá hazai és francia cognacot, melyek nálam mérsékelt áron kaphatók.

Tisztelettel

Eizer János,

Pécsett, a királyi tábla palotájában.

Hazánk legkedveltebb savanyuvize

Borral használva kiterjedt kedvelésnek örvend

A MOHAI

AGNES

FORRÁS

Legjobb asztali- és üdítőital
Kitűnő szolgálatot tesz az emésztési zavarnál.

Édeske József főherceg asztalán rendszeres italul szolgál.
Friss töltésben mindenkor kapható.

Édeskuty L. udvari szállítónál Budapesten
Gyógyintézmény minden gyógyszerházban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

Hirdetések

igen előnyös áron vétetnek fel kiadóhivatalunkban.

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget A szerk.

Lap tulajdonos: NAGY FERENCZ

Felelős szerkesztő: HAKSCH LAJOS.

A felsőges királyi család kedvencz itala.

KRONDORFI SAVANYUVIZ

a t. cz. közönség figyelmébe ajánltatik, mint a létező legkitünőbb savanyuviz, kitünő borviz.

Nagyhatású gyógyital a lélegzési, emésztési és vizeletszerek hurutos bántalmainál, általában mindazon esetekben, melyeknél orvosi rendelet szerint savanyuviz használandó.

Magyarországi főraktár:

BAUER LAJOS és TESTVÉRE

Budapest V. Arany János-utca 9.

Pécs és vidéke számára főraktár:

Grünhut és Hirschler uraknál
PÉCSETT.

Kapható minden fűszerkereskedésben vendéglőkben.

Minden kiállításon a legmagasabb kitüntetés.

Elterjedve az egész földgömbön.

Mindenben nagy választék!!

Báli virágok, legyezők és fejdíszek
legújabb ruha-díszek, csipkék és csipke-szövetek
ruhákra.

Selyem báli-kendők és angol illatszerek.
Férfi báli-ingek, nyakkendők
Claqueok!! és Belépők

Roth és Rosenthal-nál

Király-(fő)-utca, Hattyu-épület.

Mintákkal is szolgálunk!!

15250

1890. sz.

Arverési hirdetmény.

Pécs szab. kir. város tekintetes Tanácsának fenti szám alatt kelt utasítása folytán ezennel közhírré teszem, miként a város tulajdonát képező Széchenyi téren 14. szám alatt levő előbb Oerezen-féle házban egy nagy három ajtós

bolthelyiség

melyet előbb Walentin Károly fia birt. bérben, egy mellette lévő nagyobb raktárral együtt 1891. évi május 1-től kezdve bizontalan időre — fél évi felmondás mellett bérbeadatni fog, — mire nézve a szóbeli árlejtés és zárt ajánlati tárgyalás hivatalos helyiségemben (városház II-ik emelet 33-ik ajtó) e hó 19-én délelőtti 10 órakor fog megtartatni.

Felhívtnak tehát a bérleti szándékozók, miként 50 forint bánatpénzzel ellátandó zárt ajánlataikat legkésőbb 1. é. november 18-án déli 12 órakor a polgármesteri hivatalnál nyujtsák be, avagy ily bánatpénzzel ellátva a szóbeli árverésen jelenjenek meg.

A részletes feltételek nálam megtudhatók.

Pécsett, 1891. év január hó 7-én.

Jilly Alajos s. k.
varosi tanácsnok.

Eddig fölülmulhatatlan!

Maager Vilmos-féle valódi tisztított

DORSMÁJOLAJ

Maager Vilmóstól, Bécsben.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánltatik és rendeltetik mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni.

Egy üveg ára 1 forint és kapható a gyári raktárban Bécsben III. kerület Heumarkt

az osztrák-magyar monarchia legtöbb gyógyszerházában.

Pécsett kapható: Sipőcz István, Zsiga László, Erreth Janos és az Irgalmasok gyógyszerházában; Reeh Vilmos, Spitzer fia és Köszl János kereskedésében.

3, valamint

Mindennemü vizi betegség

és annak utóbajai ellen ugymint: sárgaság, bél- és hólyag-katarus, lélegzési nehézség, májbaj stb. ellen legjobb gyógyszer a hírneves

Hydropsin

(orvosok által ajánlva)

Grobstein Sée- Gyógyszertárában

Gmunden-gyógyfürdőben,
Felső Ausztriában

egy palacknak ára használati utasítással együtt
1 frt, csomagolva 1 frt 20 kr.

541.
vg. 1890. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közbirré teszi, hogy a pécsi kir. jbiróság 13175. számú végzése által Lauber Rezső végrehajtó javára Horváth Ferencz pécsi lakos ellen 130 frt tőke, ennek 1890. évi okt. hó 1-ső napjától számított 6%, kamatai és eddig összesen 38 frt 10 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag le és felül foglalt és 317 frtra becsült bútorból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a 14184/1890. sz. kiküldést

rendelő végzés folytán a helyszinén, vagyis **Pécsett Légszeszgyár utca 10. a.** leendő eszközlésére 1890. évi jan. hó 19. napjának délután 3 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóság vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában, megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

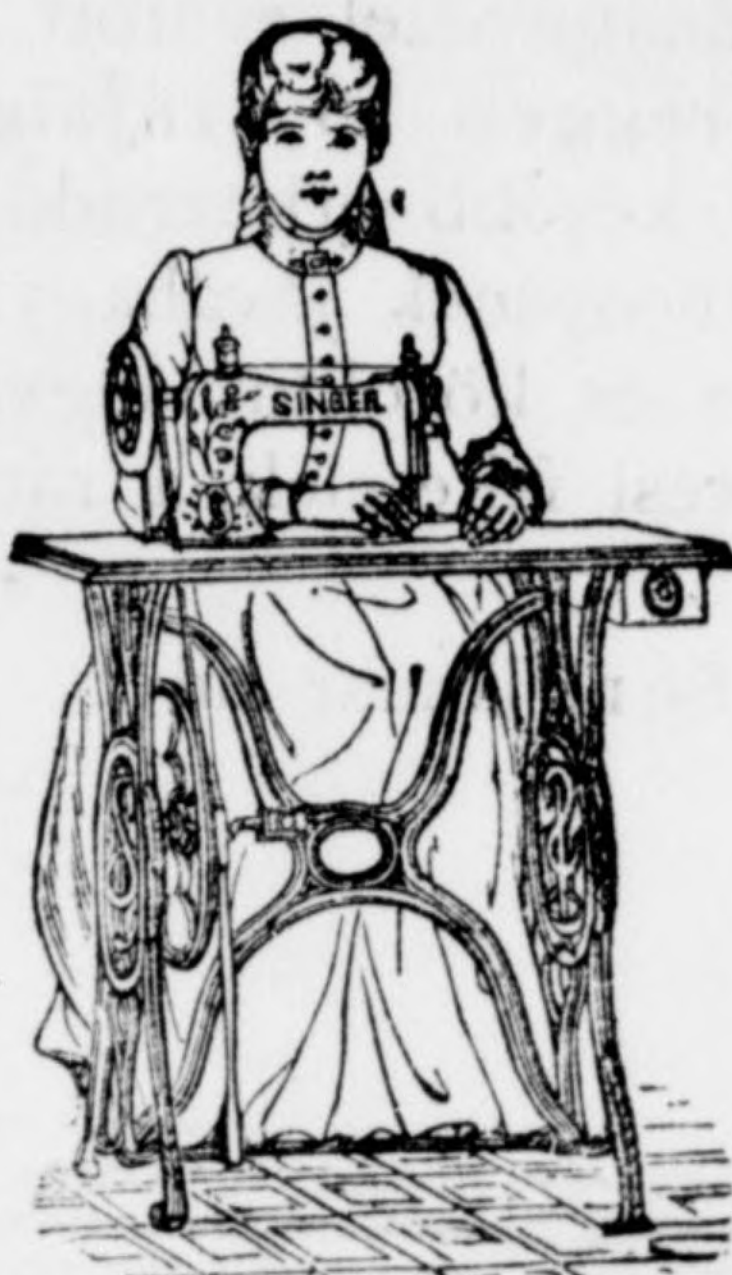
Kelt Pécsett, 1891. évi január hó 5-ik napján.

Vitályos Imre,
kir. bir. végrehajtó.

LE GRIFFON

a legjobb szivarkapapír

kapható Ait és Böhm kereskedésében Pécsett

Singer eredeti varrógépei

a legjobb és legtökéletesebb gépek mindennemü varrómunkára; általánosan elismert mintaszertü szerkezetük van, munkaképességük és tartósságuk föltömlhatatlan, minék következtében leginkább részesülnek előnyben és vannak elterjedve, 9 milliónál több van használatban; 300-nál több elsőrendü kintütetésben részesültek, legujabban ismét

Párisban aranyérem és Kölnben diszoklevél.

A Singer Társaság legujabb találmánya, a magaskaru Improved-gép, úgy mint valamennyi más gyártmánya, szintén fényes sikert aratott. Az eredeti Singer-gép egyformán kintütő: könnyü kezelés, gyors és könnyü járás, valamint izlésteljes külső átal, minélfogva a háztartás legbecesebb eszköze s így kiválóan alkalmas mint

legjobb és leghasznosabb karácsonyi ajándék.

Neidliner G. Pé csett, Szécheny főter 10. sz.

TAIZS JÓZSEF

SZÉCHENYI-TÉR 12. sz. **PÉCSETT**, NÁDOSY-FÉLE HÁZ.

A legmodernebb betükkel és segédgépekkel felszerelt

KÖNYVNYOMDA és KÖNYVKÖTÉSZET.

Nyomtatványraktár.

Mindennemü

könyvnyomdai munkák,

mint pl. körlevelek, falragaszok,
árjegyzékek, számlák, fakturák, táblázatok,
nagyobb művek,

név- és czimjegyek, báli meghívók,
tánczrendek stb.

elvállaltatnak s gyorsan, csinosan és olcsón elkészítettnek.

SZABADALMAT

uj találmányokra
eszközöl bármily államban, továbbá el-
vállalja azok fenntartását, védelmét és
értékesítését.

RÉTHY JÁNOS

nemzetközi mérnöki- és szabadalmi irodája
Budapest, Erzsébetkörút 14.

Ugyanott védjegyek belajstro-
moztatnak.

SALIGNAC & Cie. által

(Részvény-Társaság)

négy millió franknyi alaptőkével, alapítva
1809-ben

a legjobb borokból előállított és a legjobbnak
elismert

FRANCZIA COGNAC

kizárólagos raktárával PÉCSETT a
BERECZ KÁROLY

czég van megbizva.

A Cognac tisztaságáról és régiségéről
kezességet vállal a fenti gyár, mely a Cog-
nac-gyártás terén egyike a legrégebb és
legismertebb czégeknek. — Kiállítások alkal-
mával a legelső díjakkal lett kitüntetve.

Raktár-tartalék a legutóbbi kimutatás szerint
24.800 hektoliter.

Vezérképviselők Ausztria-Magyarorsz. részére:

Mendl Henrik és Társa,

Tea, Rum és Cognac beviteli tizlete Bécsben,
I. Schottenring 32.

Isten

legnagyobb ajándéka az egészség.

A köhögés, rekedtség és elnyálkásodás szomorú
következményeitől csak egy szer óv meg bennünket tel-
es biztonsággal:

Egger díjutmazott

Mell-Pastillái.

Számtalan hálaírat tanuskodik erről és senki el-
ne mulasztja idejekorán ezek használatát.

Kaphatók 25, 50 kros és 1 firtos eredeti dobozok-
ban a monarchia valamennyi gyógyszer-tárában.

Pécsett: Sipőcz Ist., Erreth János, Göbel Kálmán, Zsiga
László és az irg. rend gyógyszer-tárában. Mohács: Luiszer
Viktor és Szendrey Jenő gyógyszer. Siklóson: Szent-
györgyi Mór és Petrasch S. gyógyszer. Pécsváradon:
Dvorszky Béla gyógyszer. Dárdán: Czingely örök és
Dermár Pál gyógyszer. Sásdon: Mandák Gy. Sándor
gyógysz. Szt.-Lőrinczen: Szilágyi György gyógyszer. Szi-
getvár: Salamon Gyula és Visy Sándor gyógyszer. Bony-
hád: Eibach Ödön gyógyszer. valamint az

Egger A fia czég

ógyszer különlegességi gyárában Bécs Nusdorf.

Árverési hirdetmény.

A pécsváradi közalap. uradalom és ráczmeckei Erdőgondnoksághoz tartozó
véméndi erdő folyó évi magvágásában készített

vegyes kemény tűzimeterfa

és pedig; 903 ürmeter hasáb, 226 ürmeter I. osztályu dorong, és 140 ürmeter II.
osztályu dorong, összesen 1269 ürmeter két ezer hatszáz negyvenhárom (2643)
forint 10 kr. becstértékben zárt ajánlati verseny útján elfog adadni. Miert is felhi-
vatnak venni szándékozók, hogy kellőleg kiállított, bélyeg és a beigért pénzösszeg
10%-ának megfelelő bánatpénzzel ellátott írásbeli ajánlataikat legkésőbb 1891. évi
január hó 15-ikének reggeli 10 órájáig alulírott Erdőgondnokságnál annál is
inkább benyujtsák, mert később érkezendő ajánlatok tekintetbe nem vétetnek.

Az árverés oredményének jóváhagyása, és az ajánlatok közül a szabadon vá-
lasztási jog a nm. vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumnak fentartatik.

A részletes árverési feltételek a ráczmeckei közalap. Erdőgondnokságnál bár-
mikor megtekinthetők.

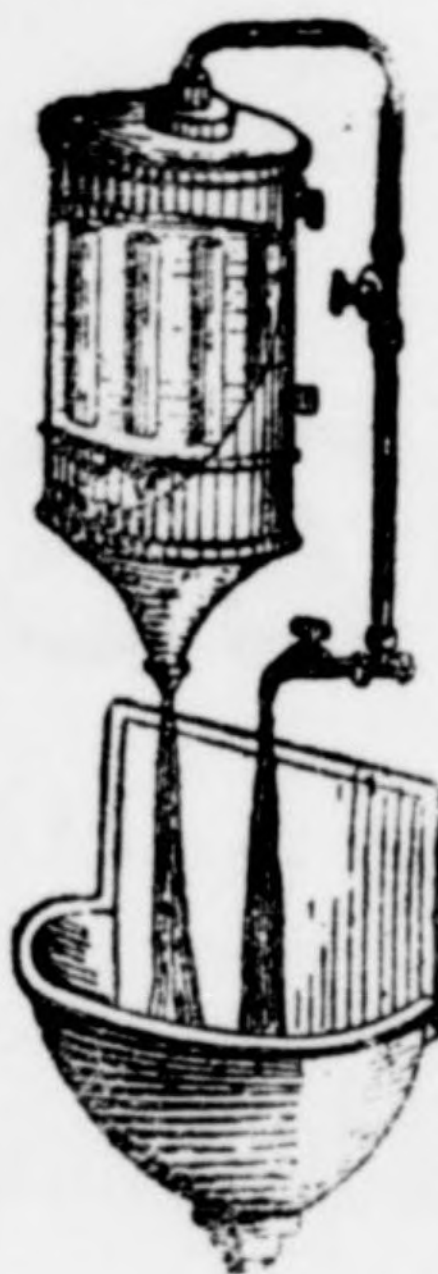
Rácz-Meckén, 1891. január hó 6.

A m. kir. közalapítványi
Erdőgondnokság.

Legbiztosabb szer egészségtelen ivóvíz ellen!

Vizvezetéki szűrő

A PASTEUR rendszerű
Chamberland-féle szabadalmazott

szűrő

a legegyszerűbb módon — bármily zavaros vagy tisztátlan
vizet — kristálytisztára szűr. — A Pasteur-féle rendszer az
egyedüli, mely által vizet mikroba- és bakteriamentesen szűrni,
tehát minden fertőző csirát, a cholera, typhus stb. bacillu-
sokat a vízből eltávolítani lehet.

Elismerve valamennyi egészségügyi és orvostudomá-
nyai kapacitása által és budapesti járványbizottság által
ajánlva.

Ngs. Fodor József tanár úr, a budapesti egész-
ségügyi-intézet igazgatója e felől a következőket írja
1885. május 4-ről kelt levelében:

„Az új Chamberland-Pasteur-téle szűrőkészüléken
6 héten át szűntet nélkül folyt a vízvezeték vize, s ismételt vizsgálatom
alapján meglepéssel irhatom, hogy ez idő alatt bakteria a szűrőn
egyáltalában nem jutott keresztül, noha vízvezetéki vizünkben ez idő
szerint legalább 100—120.000 bakteria tartalmaztatik minden liter
vizben.“

Háztartási szűrő 50 liter napi képességgel 36 frt.

„ „ 60 „ „ „ 46 frt.

„ „ 70 „ „ „ 60 frt.

ZELLERIN MÁTYÁS

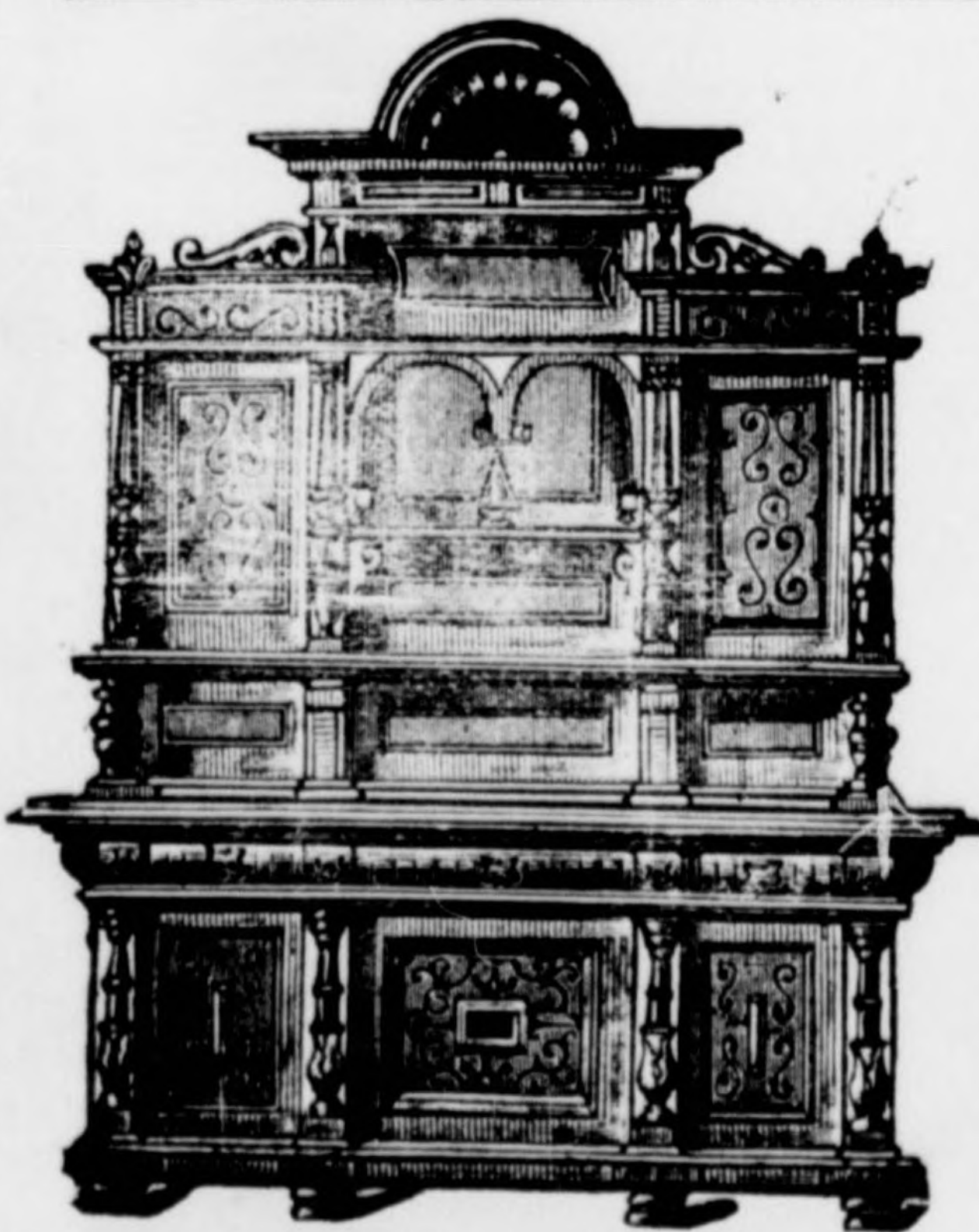
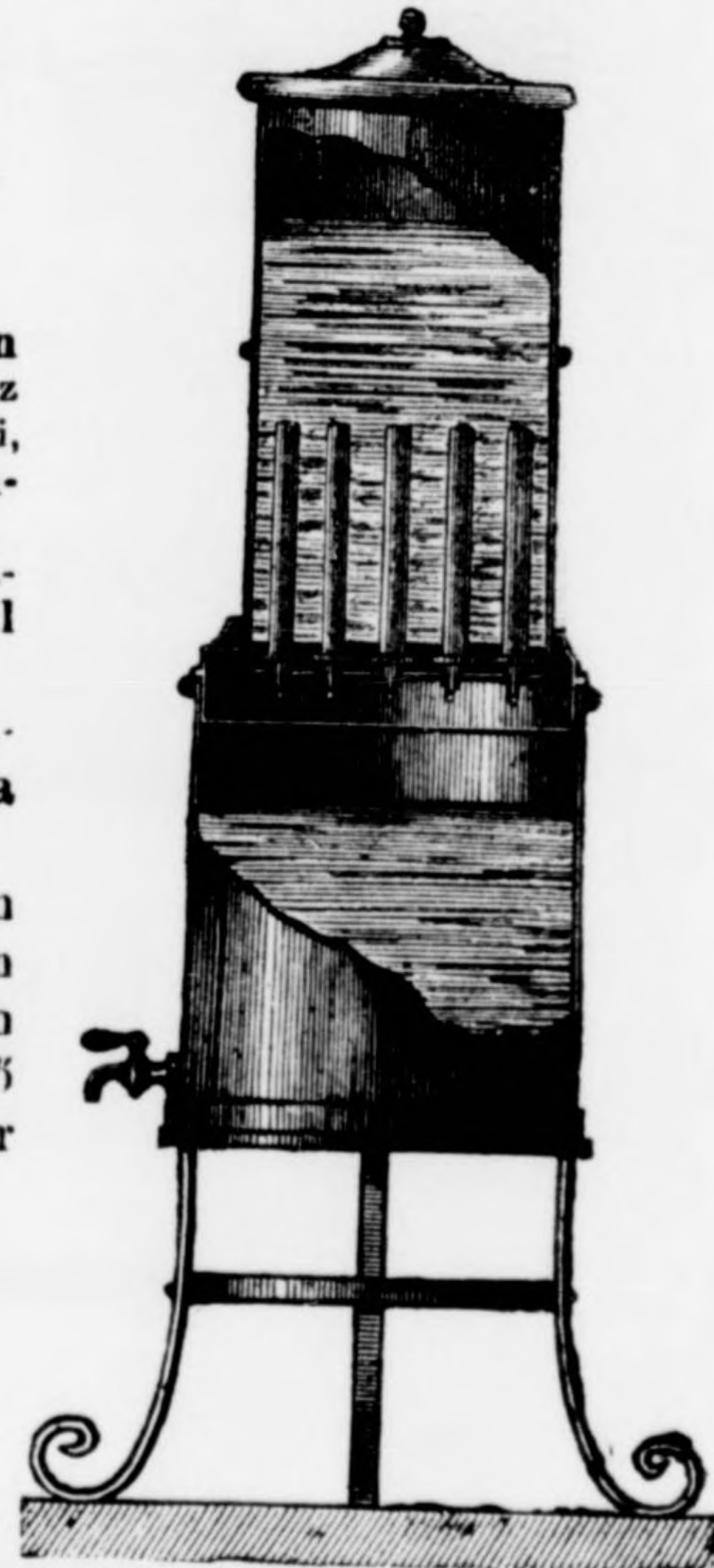
cs. és kir. udv. szállító

Budapest, VII. nagydíófa-utca 14. sz.

és Sebestyen-tér 4. sz.

Árjegyzék és magyarázatok kívánatra bérmentve küldetnek.

Háztartási szűrő, fel-
töltésre berendezve.

ZSOLNAY IMRE butorraktára és műhelye

(tetemesen nagyobbítva)

PÉCSETT

Ferencziek-utca II. szám.

(A pécsi edénygyár raktár ugyanott.)

Nagy választékban teljes és stilszerű berendezett alvó-, disz- és ebédlő-szo-
bák, mindennemű fa-, vas- és kárpitozott bútorok, képek, tükrök, függönyök, függönytar-
tók, és minden e szakmába vágó cikkek.

Abban a helyzetben vagyok, hogy bútorvásárlások nálam ép oly jutányosan
eszközölhetők, mint Budapestén vagy Bécsben.